

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра готельно-ресторанного та туристичного бізнесу й іноземних мов

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

Наталія КИРИЧЕНКО

“01” вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ НАУКИ

	(назва навчальної дисципліни)
освітній ступінь	<u>другий (магістерський)</u> (молодший бакалавр, бакалавр, магістр)
спеціальність	<u>241 Готельно-ресторанна справа</u> (шифр і назва спеціальності)
освітня програма	<u>« Готельно-ресторанна справа »</u> (назва освітньої програми)
факультет	<u>економічний</u> (назва факультету)

2023 навчальний рік

Робоча програма дисципліни «Філософія науки» для
 (назва навчальної дисципліни)
 здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою
«Готельно-ресторанна справа», спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа»
 (назва освітньої програми) (шифр і назва спеціальності)

Розробники:

Роман ЧЕПОК, к.пед.н., доцент кафедри соціальних та поведінкових наук

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри соціальних та поведінкових наук
 Протокол від „ 28 ” серпня 20 23 року № 1

Схвалено науково-методичною комісією спеціальності
 Протокол від „ 01 ” вересня 20 23 року № 2

Затверджено на Вченій раді факультету економічного

Протокол від „ 01 ” вересня 20 23 року № 2

В. о. завідувача кафедри соціальних та поведінкових наук
 „ 01 ” вересня 20 23 року - Інна ВАРНАВСЬКА
 (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 24 «Сфера обслуговування»	Обов'язкова	
Змістових частин – 2	Спеціальність: <u>241 Готельно-ресторанна справа</u>	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		1-й	-
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		1-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,0 самостійної роботи здобувача – 4,0	Освітній рівень: другий магістерський	16 год.	-
		Практичні, семінарські	
		14 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	-
Індивідуальні завдання: -			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30/60

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – забезпечити глибоке засвоєння специфіки філософського осмислення проблем науки та наукового пізнання, сприяти формуванню високої філософсько-методологічної культури

здобувачів, спрямувати їх на самостійні роздуми над найважливішими філософськими, світоглядними, методологічними та культурно-історичними проблемами науки.

Завдання – ознайомити здобувачів з основним змістом та проблематикою історії науки, її світоглядними та філософсько-методологічними проблемами; навчити студентів працювати з філософськими текстами, реконструювати зміст висловлених у них філософських ідей, робити історико-філософську інтерпретацію, пояснення і оцінку філософських вчень; пробудити у здобувачів інтерес до філософсько-методологічної проблематики науки; сформувані потребу в осягненні істини власним розумом; сформувані вміння співвідносити науково-світоглядні ідеї з практикою суспільного життя.

Компетентності та програмні результати навчання здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу

Програмні компетентності	Програмні результати
ЗК1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)	ПРН 1. Розробляти і приймати ефективні рішення з питань розвитку суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики, забезпечувати їх реалізацію, аналізувати і порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та імовірні наслідки їх впливу.
ЗК3. Здатність до аналізу, оцінки, синтезу, генерування нових ідей	
ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення	
СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій, використовувати міждисциплінарні дослідження аналізу стану розвитку глобальних та локальних ринків готельних та ресторанних послуг для розв'язання складних задач розвитку готельного і ресторанного бізнесу	ПРН 12. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються
СК4. Здатність створювати і впроваджувати продуктивні, сервісні, організаційні, соціальні, управлінські, інфраструктурні, маркетингові інновації у господарську діяльність суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу	
СК10. Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу	

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовна частина 1. Філософія і науки, структура, предмет, теорія пізнання

Тема 1. Багатовимірність поняття науки

Тема 2. Філософія науки як рефлексія науки

Тема 3. Структура та динаміка наукового знання. Моделі росту

Тема 4. Наукове пізнання як предмет філософського осмислення

Тема 5. Філософія науки і теорія пізнання

Тема 6. Наука, техніка, технологія, етика

Змістовна частина 2. Наукове пізнання та закономірності розвитку науки

Тема 7. Філософські проблеми сучасної технаук та конвергентних технологій

Тема 8. Наукові революції, наукові традиції та їх особливості в техногенній цивілізації

Тема 9. Особливості сучасних синергетичних систем та нові стратегії наукового пошуку

Тема 10. Глобальні проблеми людства та сучасна наука

Тема 11. Формування філософії економіки як закономірний результат історії людства

Тема 12. Етика науки та їх соціальна роль

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових частин і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.
Змістова частина 1. Філософія і науки, структура, предмет, теорія пізнання.						
Тема 1. Багатовимірність поняття науки.	8	2	1			5
Тема 2. Філософія науки як рефлексія науки.	8	1	2			5
Тема 3. Структура та динаміка наукового знання. Моделі росту.	7	1	1			5
Тема 4. Наукове пізнання як предмет філософського осмислення.	8	2	1			5
Тема 5. Філософія науки і теорія пізнання.	8	1	2			5
Тема 6. Наука, техніка, технологія, етика.	7	1	1			5
Разом за змістовою частиною 1	46	8	8			30
Змістовна частина 2. Наукове пізнання та закономірності розвитку науки.						
Тема 1. Філософські проблеми сучасної технонауки та конвергентних технологій.	8	2	1			5
Тема 2. Наукові революції, наукові традиції та їх особливості в техногенній цивілізації.	7	1	1			5
Тема 3. Особливості сучасних синергетичних систем та нові стратегії наукового пошуку.	7	1	1			5
Тема 4. Глобальні проблеми людства та сучасна наука.	8	2	1			5
Тема 5. Формування філософії економіки як закономірний результат історії людства	7	1	1			5

Тема 6. Етика науки та її соціальна роль.	7	1	1		5
Разом за змістовою частиною 2	44	8	6		30
Усього годин	90	16	14		60

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Багатовимірність поняття науки	2
2	Філософія науки як рефлексія науки	1
3	Структура та динаміка наукового знання. Моделі росту	1
4	Наукове пізнання як предмет філософського осмислення	2
5	Філософія науки і теорія пізнання	1
6	Наука, техніка, технологія, етика	1
7	Філософські проблеми сучасної технонауки та конвергентних технологій	2
8	Наукові революції, наукові традиції та їх особливості в техногенній цивілізації	1
9	Особливості сучасних синергетичних систем та нові стратегії наукового пошуку	1
10	Глобальні проблеми людства та сучасна наука	2
11	Формування філософії економіки як закономірний результат історії	1
12	Етика науки та їх соціальна роль	1
	РАЗОМ	16

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Багатовимірність поняття науки	1
2	Філософія науки як рефлексія науки	2
3	Структура та динаміка наукового знання. Моделі росту	1
4	Наукове пізнання як предмет філософського осмислення	1
5	Філософія науки і теорія пізнання	2
6	Наука, техніка, технологія, етика	1
7	Філософські проблеми сучасної технонауки та конвергентних технологій	1
8	Наукові революції, наукові традиції та їх особливості в техногенній цивілізації	1
9	Особливості сучасних синергетичних систем та нові стратегії наукового пошуку	1
10	Глобальні проблеми людства та сучасна наука	1
11	Формування філософії економіки як закономірний результат історії	1
12	Етика науки та їх соціальна роль	1
	РАЗОМ	14

7. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, і є невід'ємною складовою процесу вивчення конкретної дисципліни. Її зміст визначений робочою навчальною програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення дисципліни: методичними рекомендаціями щодо виконання самостійної роботи, словниками, інформаційними джерелами тощо. Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль разом з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять.

Під час складання плану самостійної роботи студента виходимо із загального обсягу годин, що відводяться на самостійну роботу з дисципліни, видів самостійної роботи, що плануються для виконання студентом, загального тижневого бюджету часу студента, фізіологічно обґрунтованих норм навчального навантаження тощо.

№ з/п	Назва теми			Кількість годин
1	Філософія і наука. Філософія науки: предмет і функції			40
2	Написання есе			10
3	Словник термінів			10
			РАЗОМ	60

8. Методи навчання

З метою оперативного і якісного засвоєння матеріалу на лекціях і семінарських заняттях використовуються наочні матеріали.

Здобувач виконує контрольні роботи КР1 за матеріалами 1-ї змістовної частини. За цю контрольну роботу він отримує певну кількість балів. Таким чином здійснюється поточний контроль стосовно 2-ї змістовної частини.

Наприкінці семестру здобувач надає викладачу результати самостійної роботи у персональному конспекті та вибірково, за вказівкою викладача, їх коментує і на підставі цього отримує певну кількість балів; мінімальна кількість балів при цьому становить 60% від максимуму за цю частину роботи; у іншому разі здобувач повинен доопрацювати свій конспект і/або подає виконану індивідуальну роботу до складання підсумкової атестації.

Протягом семестру на лекціях і семінарських заняттях здобувачу надається можливість отримати відповідний навчально-методичний матеріал (на електронних і/або паперових носіях).

Цей матеріал додається до персонального конспекту, який повинен містити розгляд питань, що засвідчують самостійну роботу здобувача над усіма темами навчальної дисципліни.

В окремих випадках (позапланова практика, сімейні обставини, форс-мажорні ситуації тощо) здобувач в установленому порядку може бути переведений на індивідуальний графік навчання, що оформлюється належним чином. Відвідування здобувачем лекційних і практичних занять скорочується, а роль і обсяг його самостійної роботи зростає. Індивідуальні і контрольні роботи виконуються в додатковий (при необхідності) час навчання у повному обсязі.

9. Методи контролю

Поточний контроль
Поточний контроль відбувається методом реферативних виступів, спостереження за виконанням завдань самостійної роботи, співбесіди та індивідуального опитування. Оцінювання знань здобувачів на основі поточного контролю відбувається двома способами: 1) перевірки систематичності та активності роботи здобувача над вивченням програмного матеріалу курсу протягом семестру (спостереження); 2) виконання завдань самостійної роботи.
Підсумковий контроль за змістовою частиною
Підсумковий контроль за 1 змістовою частиною - презентація самостійної роботи здобувача; Підсумковий контроль за 2 змістовою частиною - тестовий контроль
Підсумковий контроль
Формою підсумкового контролю є залік, що виставляється на основі результатів поточного контролю, тестового контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якою здобувач отримує залік – 60 балів.

Рівень засвоєння матеріалу дисципліни здійснюється шляхом проведення поточного контролю (ПК) у вигляді письмової відповіді на завдання різної складності, виконання етапів індивідуального завдання, відповіді на семінарах та підсумкового контролю.

Підсумкова оцінка з дисципліни складається з оцінок, отриманих за поточний контроль, результатів виконання індивідуального завдання відповіді на семінарах та/або за результатами підсумкового семестрового контролю. У разі успішного навчання протягом семестру, тобто виконання індивідуального завдання, отримання мінімально встановленої суми балів по кожному модулю та ін., підсумкова оцінка може бути виставлена без підсумкового контролю.

За всі контрольні заходи (КЗ) протягом семестру здобувач може отримати від 0 до 100 балів. Умовою допуску здобувача до КЗ є мінімальна сума балів, яку здобувач повинен набрати у разі виконання всіх елементів модулів. Якщо здобувач не набрав мінімальну суму балів, то він не допускається до КЗ і йому рекомендується набрати цю кількість за рахунок виконання додаткового індивідуального завдання.

Здобувач, який отримав за всі КЗ протягом семестру не менше 60 балів, за його бажанням, може бути звільненим від підсумкового контролю. Здобувачу, який набрав за всі КЗ менше 60 балів, слід надати йому можливість виконати додаткові види робіт.

Критерії підсумкової оцінки

«**Відмінно**» (90-100 балів) – студент засвоїв весь програмний матеріал, він виділяє найбільш суттєве у питанні, добре знає основні положення, демонструє знання фактичного матеріалу, уміє робити висновки, володіє культурою викладу інформації, викладає знання у логічній послідовності.

«**Добре**» (74-89 балів) – студент знає програмний матеріал, не допускає у відповіді серйозних помилок, легко виправляє окремі неточності, якщо викладач вказує на них, відповідає без особливих труднощів на додаткові питання, викладає переважно у логічній послідовності, достатньо чітко висловлює свої думки.

«**Задовільно**» (60-73 балів) – студент засвоїв у цілому програмний матеріал, знає основні положення курсу, однак знання не досить глибокі, відчуває труднощі при відповіді на уточнюючі і додаткові питання, надає перевагу питанням репродуктивного характеру, не вміє робити логічних висновків, виявляє не високу культуру викладу знань.

«**Незадовільно**» (1-59 балів) – не засвоїв більшу частину програмного матеріалу, має тільки певні уявлення про основні положення курсу, при відповіді допускає грубі помилки, які не здатен виправити навіть після коректуючи запитань, не вміє логічно мислити і викладати свою думку.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)															Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)
Змістова частина 1							Змістова частина 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	ПК ЗЧ 1	T7	T8	T9	T10	T11	T12	ПК ЗЧ 2		
Max 7	Max 7	Max 7	Max 6	Max 7	Max 6	Max 10	Max 7	Max 7	Max 7	Max 6	Max 6	Max 7	Max 10	Max 100	

T1, T2 ... T13 – теми занять.

11. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	
		незадовільно з можливістю повторного

		складання
0-34	Ф	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Рекомендована література

Основна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Добронравова І. С. (2017). Практична філософія науки / І.С. Добронравова. Суми. 2. Мовчан С. П. (2013). Основи філософії техніки та технології: навчальний посібник для студентів, магістрів та аспірантів технічних ВНЗ. Х.: Форт. 315с. 3. Основи наукових досліджень: навчальний посібник (2014). Тернопіль: Крок. 218с. 4. Семенюк Едуард С. (2017). Філософія сучасної науки і техніки : підручник / Едуард Семенюк, Володимир Мельник. Вид. 3-тє, випр. та допов. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 364 с. 5. Синяков С. В., Юрченко Е. А. (2016). Філософія та економіка науки. Економіка та управління на транспорті. К.: НТУ. Вип. 3, 154-160 6. Кузь О. М., Чешко В. Ф. (2017). Філософія науки: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця. 172с. 7. Філософія науки: підручник (2018). І. С. Добронравова, Л. І. Сидоренко, В. Л. Чуйко та ін.; за ред. І. С. Добронравової. К.: ВПЦ «Київський університет». 255 с. 8. Фльорко Л. Я. (2015). Філософсько-психологічний вимір відношення "людина-природа". Навчальний посібник. / Л. Я. Фльорко, М. А. Скринник, Е. П. Семенюк та ін. Львів: ЛігаПрес. 9. Чурсінова О. Ю. (2014). Осмислення феномену техніки в історії української філософії в контексті європейської філософії техніки. Автор. дис. канд. філос. наук 09.00.05. Л.: Львівський національний ун-т ім. І. Франка. 20с. 10. Шейко В. М. (2014). Трансгресія культури, науки та цивілізації. Генеза й еволюція сучасного суспільства. Культура України. Вип. 46, 25-43. 11. Andersen H. (2016). Scientific Method [Electronic resource] / Hanne Andersen, Brian Hepburn // The Stanford Encyclopedia of Philosophy / E. N. Zalta (ed.). [Cited 2016, 7 September]. Available from: http://plato.stanford.edu/archives/sum2016/entries/scientific-method 12. Lebedev S. (2016). Scientific Knowledge: the Demarcation Problem / S. Lebedev // European Journal of Philosophical Research. Vol. 5, Is. 1. P. 27–35. 13. Lewens T. (2015). The meaning of science: an introduction to the philosophy of science / T. Lewens. N.-Y.: Basic Books, 176 p. 14. Stanford Encyclopedia of Philosophy. [Electronic resources]. Access mode: https://plato.stanford.edu 15. Wagenknecht S. (2015). Empirical Philosophy of Science: Introducing Qualitative Methods into Philosophy of Science / S. Wagenknecht, N. J. Nersessian, 168 H. Andersen // Empirical Philosophy of Science. N.-Y.: Springer International Publishing, C. 1–10.
Додаткова	<ol style="list-style-type: none"> 1. Культура і мистецтво у сучасному світі: Наукові записки КНУКіМ. Випуск 16 [Електронний ресурс] / Київський національний університет культури і мистецтв. – К., 2015. – 248 с - Режим доступу: http://knukim.edu.ua/wp-content/uploads/2012/12/KUL_TUR.pdf_postranichno.pdf

	<p>2. Підходи до класового аналізу : колективна монографія / за ред. Е. О. Райта ; переклад з англ. О. Симончук. Київ : Інститут соціології НАН України, 2019. 287 с.</p>
<p>Інформаційні ресурси</p>	<p>1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/ 2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: http://korolenko.kharkov.com/ 3. Електронна бібліотека. URL: http://lib.meta.ua/ 4. Студентська електронна бібліотека URL: http://www.lib.ua-ru.net/ 5. Нормативно-правова база України URL: http://zakon3.rada.gov.ua/ 6. Державна служба статистики України URL: http://www.ukrstat.gov.ua/ 7. Національна Академія наук України/ Інститут соціології https://i-soc.com.ua/ua/edition/books/</p>